GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 17.

We Srzodę Dnia 26. Lutego 1800

Z Wiednia d. 19. Lutego.

J. C. K. M. Raczył na wakuiące kreiskapitanstwo w Zosim, kreiskapitana Końskiego w zachodniey Gallicyi P. de Rosenzweig przenieść, a iego mieysce udzielić pierwszemu kommissarzami kreisamtu Bryńskiego P. de Bukowski.

Rocznica urodzin J. C. K. M. naszego nayłaskawszego Pana, przypadaiąca d. 12 t. m. była w Ofen z wielkiemi uroczystościami obchodzona. Wyższe tamteysze duchowieństwo, tayni konsyliarze, jenerałność i wszystkie dykasterye w Ofen i Peście zgromadziły się poprzedniczo w zamku u Arcy Xcia Jmć Palatyna, o godzinie zaś 10 z rana udały się wraz z Arcy Xstwem w naywiększey gali do zamkowego kościoła na nabożenstwo, odprawione przez proboszcza Eberle, kawalera orderu S. Krzyża, przy asystencyi Cesarskiego woyska i umundurowaney milicyi mieyskiey, w czasie którego dano po trzy razy z ręczney broni i armat ognia, dla błagania naywyższego Dawcy wszech rzeczy, o długie i czerstwe życie nayłaskawszego z Królowi i całego Nayiaśnieyszego domu Austryackiego. W południe był wielki obiad u Arcy Xcia Palatyna na 40 osób. W wieczor zaś dla przyozdbienia tey wielkiey uroczystości grana była na tamteyszym teatrze kommedya: *Oyciec oyczyzny* przez P. Brandes w 5 aktach. Teatr był iak naypiękniey illuminowany, a przed zaczęciem kommedyi śpiewana była przez aktorow przy stosowney dekoracyi pieśń ludu: *Boże zachoway Franciszka &c.* Po skończoney kommedyi dany był w zamku u Arcy Xcia Palatyna wielki bal, na który wiele szlachty z obu miast, pierwsi urzędnicy i woyskowi zaproszeni byli. ... Ze wszystkich prowincyy i stołecznych miast całey monarchii Austryackiey nadchodzą podobne doniesienia, o uroczystym obchodzeniu urodzin Nayiaśnieyszego Pana i wszędzie wierni Jego poddani zanosili do Boga naygorącsze modły, żeby Go przy naydłuższym życiu zachować Raczył.

Rząd kraiowy oznaymił pod d. 24 lip.

na w roku przeszłym, iż zachowuie sobie na przyszły czas gorliwość cywilnych medykow, chcących się polowey służbie poświęcić. Potrzeba ta nadeszła teraz. Pomnożenie armiow i ciągła staranność nayłaskawszego Monarchy naszego o dobro swych żołnierzy wskazuią potrzebę, żeby także liczba chirurgow była pomnożona. Wzywaią się przeto znowu wszyscy młodzi chirurgowie, żeby się do armiow na feldchirurgow zaciągali. Z początku będą iak się w przeszłym roku doniosło, na praktykantow z miesięczną płacą 12 ryńskich przyymowani, potym zdatnieysi z nich na podchirurgow wynoszeni i do szpitalow odsyłani. Przy wyieździe do armii dostaną potrzebne na drogę pieniądze, a ieżeliby, ktory nie miał za co instrumentow sobie kupić, będą mu także do ilości całe miesięczney płacy pieniądze dane, ktòre potym potrosze potrącone zostaną. Każdy chirurg iest przekonany, iż ta pora naydogodnieysza iest, dla stania się w krótkim czasie nayzręcznieyszym i nayćwiczeńszym chirurgiem byleby staranności dołożył, procz tego może dostąpić honoru, powagi i na wyższy posunąć się stopień. Jakoż wielu z tych, ktòrzy się polowey służbie poświęcili, wyniesieni iuż są na wyższe stopnie i pensye i posiadaią więcey wiadomości w medycynie i chirurgii, niżeliby ich innym sposobem byli mogli nabydź. Każdy młody chirurg nie zaniedba przeto z tey okazyi, tym bardziey korzystać, że procz wydoskonalenia się, zasłuży się dobrze oyczyznie i ninieyszym ma zapewnienie, że zaświadczenie polowey iego służby będzie mu służyć do dalszey iego promocyi. Biorąc miarę z prędkiego skompletowania chirurgow w roku przeszłym, rozumie rząd kraiowy, iż nie ma potrzeby dodawać tu, że może przymusić do polowey służby nad potrzebę będących w domu młodych chirurgow. W Wiedniu d. 8 Lutego 1800.

Z Frankfortu d. 8. Lutego.

Hiszpańscy konsyliarze legacyi Casa Valencia, Hervas i kawaler de Bardaxi przybyli tu z Paryża na Moguncyą, i zaraz w dalszą puścili się podroż. Udali się do Drezna, gdzie się rozłączą częścią do Berlina, częścią do Wiednia. Sekretarz Hiszpańskiey legacyi de Courroys przeieżdżał także tędy z Berlina do Paryża. Z początku wzięto te osoby za kuryerow.

Na niemieckim teatrze woyny ieszcze wszystko zostaie w spokoyności. Przy armii Arcy Xcia Karola iest z resztą wszystko wgotowości do otwarcia kampanii za pierwszem znakiem. Z dobrze opatrzoney rezerwowey kassy w Augszpurgu przybyło nie dawno 12 wozow z pieniądzmi do Donaueschingen dla armii.

Krola Szwedzkiego maior hrabia Löwenhielm, przeieżdżał tędy z Donaueschingen do Hagi. Przywiozł on do Karlsruhe wiadomość o urodzeniu następcy tronu Szwedzkiego.

Z Heidelberga d 7. Lutego.

Arcy Xzę Karol wydał następuiące pismo do Odenwaldow:

" W żywym uczuciu moich obowiązkow dla użycia wszystkich sposobow na zachowanie i utrzymanie Niemieckiey oyczyzny, ażeby nadal wszystko pustoszącym nieprzyiacielskim przedsięwzięciom zapobiedz, uznałem za potrzebne wysłać także niektórych officyerow moiey armii do Odenwaldu, ktòrzy przez swoią umieiętność dopomagać maią mieszkańcom tey okolicy, dla doprowadzenia prawdziwie patryotyczne-

go urządzenia, któremu nawet sami Odenwaldowie winni swe ocalenie, co większey mocy i obszerności, tudzież nadaniu mu potrzebnego związku. Przydanie tych officyerow nie ma innego celu, iak żeby przez ludzi wiadomych uformowana i urządzona była siła zbroynego ludu. Nieprzyiaciel sam, rownie iak iego pod maską namysłu ukrywaiący się stronnicy postrzegli wnet, iak ni zwyciężoną massę sił Niemcy przeciw niemu wystawią, ieżeli tym sposobem postępować będą; stara się przeto zamieszać to urządzenie, nadaie mu przez rozne podłe i sztuczne wybiegi obce zamiary i przeciwne tłomaczenie, w nadziei rozdwoienia Odenwaldow, zniszczenia ich siły, ostudzenia w nich patryotycznego ducha, aż by mogł znowu rabować, znieważać i podbiiać. Jestem w prawdzie przekonany, iż dobrze widzący i dobrze myślący człowiek uważa to uzbroienie, iak one uważane bydź powinno; lecz żeby nawet zdrayca z mego milczenia nie korzystał, oznaymuię co następuie, iako mi ie wyraźne moiem mianie: 1) Uzbroienie kraiowe nie ma wcale innego zamiaru, iak złączenie z Cesarską armią własną obronę Niemieckiego obywatela i mieszkanca; 2) Przedsięwzięte w tym celu i maiące się ieszcze przedsiębrać środki, nie maią innego zamiaru, iak ułatwienie własney obrony Niemiec, i uczynienie trudnieyszym napaści nieprzyiacielskiey. 3) Korpusa uformowane z uzbroienia kraiowego, nie maią bydź zewnątrz oyczyzny swoiey użytemi, a tym bardziey na żołd zagraniczny dawane. 4) Wychodzący w pole maią prawo do nadgrod i woyskowych honorow rownie z Cesarskim woyskiem. Maią procz tego wszelkich ułatwien w woyskowych położeniach doświadczać. 5) Uformowanie teraźnieysze milicyi nie ma uwłaczać dawnym przywileiom i innym prerogatywom, te maią zostać na dal nienaruszone. 6) Biorę sobie za obowiązek donieść czyn heroiczny każdego z osobna, iego prawemu panu, żeby doznał wszystkich tych korzyści, iakie mu mogą bydź przyznane. W głowney kwaserze Donaueschingen d. 24 stycznia 1800.

Pod. *Arcy Xżę Karol, Feldmar:*

Z Krolewca d. 25. Stycznia.

Onegday w wieczor przybył tu Xiążę następca Mecklenburg Schwerin z swoią małżonką W. Xiężną Rossyyską i switą, iadąc z Petersburga do Niemiec. Przyięli oni zaproszenie od rządzcy i jenerała piechoty Brüneck na bal, na ktorym dziś w wieczor znaydować się będą, a iutro zrana udadzą się w dalszą podroż.

Pewny służalec stary żalił się przed swoim kollegą, iż nie może swemu państwu dogodzić, i wszystko co się w domu złego stanie, iemu iest przypisane. "Rozbiieli się talerz, nikt tego nie zrobił iak stary Jan. Prawdziwie, gdy moia Pani w połogu leży, zdaie się, że stary Jan iest także tego przyczyną!,, Podobnież dzieie się teraz względem innych przedmiotow, nieświadomi i małego umysłu ludzie, przypisuią wszystkie rewolucye i rozruchy umieiętnościom, filozofii i tayonym związkom. Lubo ostatnie mało są w dobrze urządzonych państwach cierpiane, widziemy iednak bardzo śmieszne zdania względem ich skutkow, ktore im w różnych mieyscach przypisuią. W rozmowie między czterema oczyma w czasie Rasztadzkiego kongressu okazał Wieland życzenie, iż dla dobra Francuzkiego ludu, potrzeba

żeby był w krótce dyktator, czyli Protarcho lub iak go chcą nazwać wprowadzony. Proponował do tego iako nayzdatnieyszego ze wszystkich sławnych ludzi we Francyi teraźnieyszego pierwszego konsula. Nie spodziewanie życzenie iego dopełnionym zostało, lecz szanowny Wieland nie miał do niego innego wpływu. Z tym wszystkim przepowiedzenie iego polityczne, tak dalece wszystkich zastanowiło, iż cały ten kawałek w Angielskich pismach wytłomaczony został. Jednak uczony Anglik przydał do niego następuiącą uwagę: " Wyniesienie Buonapartego iest dziełem przeważaiących ieszcze zawsze we Francyi i Niemczech Illuminatow. Wieland nie zaniedbał o tym namienić światu, kiedy iuż cała rzecz była od nich ułożona.,, Oto iest osnowa tey rozmowy:

Wilibald. Mam wam podać radę, i śmiem mowić, iż albo się mylę, albo to iest iedyny środek uratowania waszey pospolitey rzeczy wsrzod zwycięztw, tryumfow i zdobyczow od coraz bardziey zbliżaiącego się iey upadku.

Heribert. Co tez ty gadasz! kogo innego iak mnie mogłbyś łatwo strachem przeiąć, lecz (gdy nawet rada nieprzyiaciela nie zawsze odrzuconą być powinna) poday mi proszę ten iedyny śrzodek ratunku.

Wilibald. Oto iest — Lecz proszę cię nietrwoż się — Oto iest ten. — Ponieważ niechcecie mieć iuż więcey Króla, i w istocie, dopoki nawet Burbonow ieszcze staie, niemożecie mieć żadnego. — Rzućcie w ogień konstytucyą waszą roku 1705 im prędzey tym lepiey, gdyż ta po żadanym iey strasznym na dniu 18 Fructidora ciosie, niedługo bez tego utrzymać się może, i obierzcie sobie dyktatora.

Heribert. Jako, dyktatora?

Wilibald. Albo Protektora, albo Protarchona, albò iak go tylko nazywać chcecie. Nazwisko mało w rzeczy znaczy, kiedy tylko będzie mężem, ktòremu nieograniczoną władzę iaką dawny Rzym kiedy szło o ratunek Rzpltey obranemu *ad hunc actum* dyktatorowi oddawał, powierzyć z bespieczeństwem będziecie mogli.

Tak się tłomaczę: Powinien być mężem młodym, godnym kochania, wysokiego geniuszu, naywiększych talentow do woyny i pokoiu, niezmordowany w pracy, tyle rostropności ile odwagi posiadaiący, charakteru naystalszego, obyczaiow czystych, prosty i nie lubiący okazałości w pożyciu, zawsze władzca siebie samego, bez słabości za którąby go uchwycić można było, razem otwarty i powściągliwy, łagodny i gwałtowny, powolny i nieporuszony, łaskawy i nieubłagany, ale wszystko w swoim czasie. Słowem mąż, iaki w każdym wieku zaledwie ieden się znaydzie, a którego geniusz wszystkie inne w uszanowaniu trzymać, i pokonać umiałby. Inny człowiek nie mogłby wam nic pomodz w tak nadzwyczaynym położeniu w iakie was rewolucya wtrąciła. Z wielu iednak względow, nie powinien bydź właściwie Francuzem, przynaymniey z żadney dawney i znakomitey familii pochodzący, a gdyby miał ieszcze nazwisko cudzoziemskie, tym lepieyby było. Powinien dać liczne dowody, iż w istocie posiada wszystkie te własności iakie ia potrzebnemi uznaię dla dyktatora waszego, a z których ia żadney uiąć nie mogę, a ieżeli ieszcze wielkie imie zyskał na świecie, i powszechny posiada szacunek, nie widzę, coby mu brakowało do tego aby nie miał zostać

wastym wybawicielem. Nayosobliwszą rzeczą w tym wszystkim iest, iż nie trzeba wam długo szukać takiego męża, gdyż szczęściem, iakie iedynym nazywać go można, iest on już znalezionym.

Heribert. Zapewne więc mowisz o Buonapartem.

Wilibald. A o kimże innym mogłbym mowić?

Heribert. A na iakże długi czas?

Wilibald. Dopoki tylko wytrwa. Lękam się abyście go nadto prędko nieutracili. Więc im dłużey tym lepiey.

Heribert. (z powagą komiczną.) Buonaparte dyktator wielkiego narodu. Rada iest coś w sobie zupełnie tego. Weźmiemy to pod rozwagę.

Wilibald. Wszystkie głowy wasze w obu senatach nic lepszego nie wymyślą.

Heribert. Zaledwie i ia temu nieuwierzę.

Wilibald. Rzecz ta może niejakim podległą będzie trudnościom, lecz głowny punkt iest w tym, abyście się przekonali o wielkich korzyściach, iakie ma Rząd iednego mianowicie takiego męża, iak moy dyktator, nad młodą, niedoświadczoną, pełną odmian i pomiędzy tylu partyami i fakcyami tu i owdzie miotaną demokracyą. Kiedy idzie o to, aby ciało towarzyskie z 30 millionow członkow złożone, ku przepaści nachylone, i w moralnym zepsuciu odrętwiałe, znowu ożywić i kwitnącym uczynić. „

Z Berna d. 27. Stycznia.

Od dni kilku przez miasto nasze wiele przechodziło woysk, a między innemi kompania artylerya która udała się ku Thun i woyska posiłkowe Helweckie idące do Bazylei. W mieście naszym słaba tylko pozostała załoga. Wydana od ciała prawodawczego do ludu odezwa naylepszy zrobiła skutek. Małe kantony zdaią się bardzo sprzyiać zaszłey świeżo rewolucyi. Wreszcie zupełna teraz panuie u nas spokoyność. W kantonie Waldstätten wprowadzono szkoły elementarne. Zakonnice w Schwitz i Altdorff przyięty obowiązek zatrudnienia się edukacyą młodych panienek, sposób ten zatrudnienia zakonnic ma się rozciągnąć w większey części kraiow rzpltey Helweckiey. Cały lud wzdycha do pokoiu. Wyrokiem kommissyi wykonawczey na dniu 20 stycznia zapadłym obywatele Laharpe, Secretan i Oberlin bywsi dyrektorowie poddani są pod dozor municypalności okręgow w których mieszkaią. Pisma które bywsi dyrektorowie Laharpe i Secretan podali w celu usprawiedliwienia siebie dnia 23 w senacie czytane były. Sławny Lawater który dla swoich talentow i charakteru wielkie ma znaczenie w Szwaycaryi, oświadczył się nayw iększym przyiacielem jenerała Moreau, a po iego z nim rozmowie, iego wiadomości, rzadkie talenta, otwartość i dobroć mocno chwali.

Z Paryża d. 4. Lutego.

Jak się dowiaduiemy, posłał nasz pierwszy konsul Buonaparte, którego uczucia są całkowicie za pokoiem, po trzeci raz propozycye do Anglii, i rozumieią, że nasz bywszy sprawuiący interessa w Berlinie ob. Otto, który się teraz dla wymiany ieńcow w Londynie znayduie, do tego ważnego dzieła użytym będzie. Maiemaią także, iż przełożenia w tey mierze od iednego wielkiego Niemieckiego dworu nie będą daremne.

Oto są naynowsze urzędowe rapporta, które o woynie szuanow oznaymiono:

Jenerał Brune pisze pod d. 29 stycznia z Vannez: "D. 25 stycznia pobił jenerał Harty Szuanow przy Grandchamp, niedaleko Vannes. George wiele ucierpiał; woyska iego zdawały się mieć z początku wielkie w nim zaufanie, lecz teraz bardzo ostygły. Jenerał Gency zmierzył się szczęśliwie z szuanami przy Elwen. — Połwyspie Rhuis iest z nich oswobodzone, kazałem tam znowu znaki alarmu popostawiać. Jenerał Grigny kazał nad brzegiem trzech kolorową chorągiew zatchąć i znaki alarmu postawić. Wszystko zapowiada Anglikom prożność ich nadziei. Angielski bat przybył do Quiberonu w celu wysadzenia woyska na ląd. Zręczney broni ogień przymusił go udać się znowu na morze. Nierostropnie zrobiono, że mu nie pozwolono wylądować; człowiek który z nim rozmawiał iest aresztowany."

Procz rapportu jenerała Brune, donoszą ieszcze w inney urzędowey depeszy o rozprawie przy Grandchamp, niedaleko Vannes, która zdaie się bydź iedną z nayważnieyszych, co następuie: "Siła jenerała brygady Harty wynosiła ze wszystkim 3 do 4000 ludzi, liczba zaś szuanow była daleko większa. Bitwa była bardzo żywa. Jenerałowi Harty przeszyła kula kapelusz i znaydował się w wielkim niebespieczeństwie. Adiutant iego miał cały mundur kulami podziurawiony. Szuanie przystawiali ustawicznie świeże oddziały do ognia, i iuż iednę część republikanow byli odparli, lecz gdy tych nadesiły woyska, porazili we wszystkich mieyscach szuanow. Utracili oni blisko 400 ludzi i przeszło 1000 karabinow zostawili na placu boju. My straciliśmy 4 officyerow i 17 prostych; w ranionych rachuiemy około 50 ludzi. — Transport zboża i bydła, który był do Vannes przeznaczony, wpadł szuanom w ręce. Prowadziło go 110 ludzi, na których uderzylo 1500 szuanow iazdy piechoty. Ta eskarta poszła w ucieczkę, z którey 33 ludzi maiąc na czele iednego sierżanta i furyera cofneli się do iednego zamku, który im posłużył za twierdzę. Szuanie strzelali do niego 5 godzin, usiłowali go kilka razy nadaremnie zapalić, gdyż mała ta liczba była rezolwana raczey zginąć, niżeli się poddać, nakoniec pod samę noc cofneli się szuanie."

Jenerał Gency, który z Ren wyszedł ubił szuanom przy Elwen 60 ludzi; byli oni w nowe karabiny Angielskie uzbrojeni. Ledwie co wyszedł dnia 26 stycznia z Elwen, znowu się ogień rozpoczął i dopiero przed bramami Vannes ustał. Nieprzyiaciel będąc ustawicznie ściganym utracił ieszcze 60 ludzi.

Stosownie do wyroku Buonapartego, dwom dragonom, którzy się przeciw szuanom przy Mesle nad Sartą dystengwowali, zostały karabiny, iednemu adiutantowi piękny koń i inne nadgrody rozdane. Siedmiu przyprowadzonych do Paryża szuanow zostało na śmierć skazanych.

Ob. Larue, który do Gujany wyprowadzony i ztamtąd umknął przybył teraz do Paryża.

Pod prefektami, których po departamentach maią zaprowadzić, będą znowu iak słychać w znacznieyszych miastach prezydentowie, a w Paryżu będzie ich 12 postanowionych. — Desforgues bywszy minister w Dacio przybył tu rownie iak Ob. Grouvelle powracaiąc z Kopenhagi.

Monitor mowi: "Maią listy z Konstantynopola pod d. 19 frimaire (10 gru-

dnia) z wiadomością, że W. Wezyr po pobiciu Turkow przy Damiecie, całą Palestynę opuścił i cofnął się przez rzekę Jordan do Damaszku. Większa część iego armii rozeszła się. „ — Prywatne wiadomości z Konstantynopola do d. 31 grudnia, przecież o tym nie wzmiankuią.

W lesie pod Lacaune w departamencie Aveyron 3 strzelcow schwytało iednego dzikiego i kształtnego 12 letniego chłopca. Był on nagim, szypko biegał i żył tylko samemi leśnemi jabłkami i orzechami. Chleba nie lubi i wypluwa go, lecz ie z apetytem gotówane ziemniaki obłupuiąc ie iak małpa ze skory. Suknia dla niego iest nieznośną i iuż raz był uciekł. Jak ten chłopiec mogł wytrzymać tęgą zimę w śrzod wysokich i śniegiem pokrytych gor Lacaune, trudno iest poiąć. Rozumiano z początku, że iest głuchy, lecz dobrze słyszy, nie mowi tylko przeraźliwy wrzask wydaie, osobliwie kiedy mu ziemniaki odbiorą.

Lalande pisał do Redaktora dziennika Publiciste następuiący list:

„ Mało iest takich lat, w którychby science tak znaczne iak w ostatnim poniesli szkody. Następuiąca liczba zmarłych sławnieyszych ludzi nie iest ieszcze zupełna: Brat Lemonier, *Montgolfier*, *Borda*, *Montucla*, *Saussure*, *Daubenton*, *Galvini*, *Spallanzani*, *Igenhouz*, *Deparieux*, młodszy, *Marmontel*, *Barthelemy de Courcy*, *Paw*, *Dussault*, *Baudin*, *Mercier*-*Saint Leger*, *Beaumarchais*, *Leblanc*, *Turpin*, *Gays*, *Gresnil*, *Preville*, *Saint Georges* sławny przez swoie szczególne we wszystkich kunsztach talenta, G oGuard, (nie wyliczaiąc tu sławnych jenerałow) nakoniec Cesarz Chinski, który wciągu długiego swego panowania wspierał nauki i utrzymywał pokoy w państwie dwarazy, ludnieyszym od wszystkich razem Europeyskich kraiow."

Z Hagi d. 28. Stycznia.

Onegday o godzinie 6 w wieczor zapowiedziało nam 21 wystrzałow z armat przybycie jenerała Augereau. Tymczasowy kommendant armii jenerał Desjardin, wyiechał na przeciw niego do Delft. Francuzki garnizon stanął pod bronią, officyerowie sztabu witali go w iego domu. Wczoray z rana miał pierwszą audyencyą u dyrektoryatu, gdzie mu liczny sztab, poseł Francuzki Semonville i wiele jenerałow towarzyszyło. Poseł Semonville był w galowey z niebieskiego axamitu bogato wyszywaney złotem i srebrem sukni. Ubior ten był dla tuteyszey publiczności nowością, gdyż w liczbie wielu przebywaiących się tu ministrow Francuzkich, naywięcey prezentowało ich się dyrektoryatowi w surdutach lub frakach. Audyencya ta trwała 3 godziny i bardzo była wesoła.

Wiemy iuż, że jenerał Augereau obeymie także nad Batawskiemi woyskami kommendę. Zapewniaią ieszcze, że rząd nasz iest od Francuzkiego wezwany, żeby część swoich woysk nad Ren posłał, czemu zapewne zadosyć uczyni.

Nasze kanały są znowu wolne i do żeglugi zdatne. Zalewy nie uczyniły żadney szkody w groblach.

Dnia 30. Stycznia.

Wiele zbroynych statkow krąży teraz pod brzegami Zelandyi dla wstrzymania wywozu zboża do Anglii. Wiele osob przez takowy wywoz przez Flandryą i wyspy Zelandyi zrobiło wkrotkim czasie swoie szczęście.

Nasi prawodawcy upoważnili dekretem swoim dyrektoryat, żeby aż do 1 marca między tych obywateli, którzy w roku

przeszłym utracili swoią własność w północney Hollandyi kazał rozdawać chleb, mięso &c. Daley cofnęli dekret d. 23 sierpnia, w którym za ostre przepisane były śrzodki, do utrzymania wewnętrzney spokoyności w teraźnieyszych okolicznościach. — Osoby, które za przeszłego rządu przedały urzędy, a po rewolucyi znowu się do nich wrociły, muszą się na listę głosuiących obywateli wpisać pod utratą tychże urzędow.

Proces van Hoeven i Egkenbroek, oskarżonych o spisek przeciw rządowi, zakończy się dla nich łagodnie. Wydano wprawdzie dekret śmierci przeciw nim, lecz ten będzie zełżony, bo dyrektoryat odebrał zlecenie ukończenia całey tey sprawy.

Z Munich d. 2. Lutego.

Pomiędzy nowemi rozrządzeniami które Bawarya winna iest mądrości i oświeconey dobroczynności swoiego Xcia liczyć można sprostowanie cła, które znacznie pomnieyszaiąc opłatę wielką dla handlu i rolnictwa przynosi korzyść, tudzież rozrządzenie znoszące Monopolium na piwo i na wagę, a oraz to, które ma w zamiarze znizyć cenę chleba i mięsa w mieście Munich przez dozwolenie wolnego przywozu do miasta mięsa i chleba, i bezpłatne osiadanie w okolicach tey stolicy piekarzow i rzeźnikow.

Z Strasburga d. 2 Lutego.

Jedna brygada woyska posiłkowego Helweckiego po kilkodniowym w mieście naszym spoczynku udać się ma do Moguncyi. — Jeneral Moreau, który teraz w Bazylei znayduie się wkrótce tu powroci. — W iedney z gazet naszych czytamy, że ienerał St. Cyre mieć będzie kommendę nad wszystkiemi woyskami na obydwoch brzegach Renu znayduiącemi się począwszy od Bazylei aż do granic Hollandyi.

Z Hamburga d. 4. Lutego.

Rząd Duński kazał uwiadomić kupcow w Kopenhadze, że konsulowie Duńscy we Francyi odtąd kommissarzami handlowemi mianować się będą. — Dowiaduiemy się z Berlina, iż toż samo nazwisko od rządu Francuzkiego dla konsulow Pruskich we Francyi proponowanym było, lecz że rząd Pruski przyiął raczey agentow handlowych, ponieważ w rożnych wydziałach swoiego rządu ma iuz kommissarzow.

Margrabia bywszy kawaler de Boufflers członek zgromadzenia konstytucyynego we Francyi, tudziesz akademii Berlińskiey i bywszey akademii Francuzkiey z listy emigrantow wymazanym został i sposobi się do wyiazdu z Berlina do Francyi. — Obywatel Bournonville minister rzeczypospolitey Francuzkiey w Berlinie powszechny u wszystkich iedna sobie szacunek. Oświadczył on, że przyymować będzie wszystkie osoby, które od króla przyięte mi były, azatym żyie poprzyiacielsku z wielu emigrantami Francuzami, którzy Królowi Jegomości prezentowani byli. — P. Werner de Dewitz pierwszy minister Xcia Mecklenburg Schwerin umarł w Schwerin na dniu 26 stycznia, liczył lat 74, z których 50 spędził na usługach dworu Mecklemburgskiego. — Dnia, którego Imperator Jmć Paweł I. po raz pierwszy wdział order S. Łazarza, rzekł do przytomnych osob swoiego dworu: " Przyiąłem go od nieszczęsliwego przyiaciela. „ — Xżę Choiseuil i inni Francuzi rozbici przy Kale, a od nieniey szego Francuzkiego rządu na wolność wypuszczeni, przybyli do naszego miasta.

DODATEK

DO N^ru^ 17.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 26 LUTEGO 1800.

Z Hagi d. 8. Lutego.

Wczoray odebrano w Amsterdamie wiadomość, że Anglicy Batawią opanowali; lecz nic ieszcze urzędownie o tym nie oznaymiono.

W nadgrodzenie, które nasza Rzeczpospolita na mocy alliansu z Francyą za ustąpione iey dystrykta Brabanckiey Flandryi, Mastricht i Venlo miała odebrać, iuż do skutku przyszło. Ponieważ Francya na mocy prawa zdobyczy posiada rożne dobra do członkow Rzeszy, będących z nią w woynie, lub do klasztorow i emigrantow Belgickich należące, my zatym dostaniemy takowe dobra w nadgrodę, które tym wygodnieysze są dla nas, że zupełnie na naszym gruncie leżą, coby zaś zabrakło do ekwiwalencyi, iest nam w pewney pieniężney summie iak słychać przeznaczone.

Amerykański minister van Murray doniosł naszemu rządowi formalnie o śmierci Washingtona, na co odebrał używane przy doniesieniu o śmierci Krôla lub Xżęcia pożałowanie, gdyż rząd bardzo iest śmiercią tego szanownego męża dotknięty. Amerykański minister zawdział po nim żałobę.

Pozaprzesłey nocy zrobił się tu rozruch, że Angielskie okręty pokazały się pod brzegami. Natychmiast cały garnizon pod bronią stanął i rożne wydziały do Schevenigen poszły, lecz trwoga była daremna.

Francuzki minister Semonville był kilka dni z swem sekretarzem legacyi Marivaux w Amsterdamie, dziś z tamąd nazad powrocił.

Z Hamburga d. 6. Lutego.

Tuteysi Amerykanie obchodzili pamiątkę jenerała Washington w sposobie następuiącym: "Bandera Stanow Ziednoczonych na okrętach Amerykańskich przez 3 dni na znak żałoby była do połowy masztu spuszczona i dopiero w trzecim dniu po 15 wystrzałach na mieyscu swoim postawiona. Uchwalono także na znak wdzięczności nosić florę czarną na lewem ramieniu. Okryta czarną florą bandera, sprawiała naywiększe wrażenie, na twarzach przeiętych smutkiem z utraty dobroczynnego wolności Amerykańskiey założyciela.

Imperator Rossyyski postanowił, aby wszyscy protestanci nawet i katolicy w kraiach iego znayduiący się, nie używali innego iak Greckiego kalendarza i podług niego święta swoie obchodzili. — Mowią także, iż Imperator kazał robić bardzo kosztowny kielich dla przyszłego Papieża.

Z Sztokolmu d. 31. Stycznia.

Krol Jmć przybył d. 29. do Nortkoping dla nakazania tam należytych przygotowań na bliskie zwołanie stanow. Skoro tylko rozeszła się wieść o tym zwołaniu stanow, fundusze publiczne nagle podniosły się po 10 od sta. Spodziewamy się, iż to zgromadzenie naylepsze przynie sie skutki.

Zapewniaią, iż iedyną pobudką, która nakłoniła krola do obrania miasta Nortkoping na mieysce seymu, była nadzwyczayna drogość żywności w stolicy. — Jenerał baron Toll iest teraz kommendantem naszego miasta.

DONIESIENIA.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Franciszkowi Orlińskiemu: że kupiec żyd Joachym Salamonowicz u sądow tych w sprawie, o summę 606 zł. pol. przeciw Annie Orlińskiey, Wincentemu, Agnieszce i Franciszkowi Orlińskim, niemniey przeciw Jozefie z Orlińskich Rudowski toczącey się, żałobę podał, i o pomoc Sądu ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie współpozwany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuz Franciszkowi Orlińskiemu adwokata tuteyszego Bałdowskiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym procefs ten stosownie do przepisu ustawy sądowey rozpocznie się, i ukończony będzie, on przeto edyktem niniejszym tym końcem upomina się, ażeby w czasie przyzwoitym to iest: wprzeciągu 90 dni sam stanał, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił i podług przepisu tych śrzodkow prawa używał, które na swą obronę za nayskutecznieysze osądzi; ile że w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, samby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać był winien.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels.
Chrastiański.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakow. Galicyi Zachod.
W Krakowie d. 23 Grudnia 1799.
Weinmann.

J. K. Mości Prus nowowschodnich Regencya wzywa na instancyą woienno ekonomiczney kamery Płockiey wszystkich pretensorow, ktorzy do bywszych starostw stołowych i innych krolewskich tudzież duchownych dobr, gruntow i praw, w Prusiech nowowschodnich departamentu, szczegulniey Płockiego sytuowanych, iakiekolwiek do dziedzictwa possessyi ich używania i inne realne prawa lub też względem pensyi kompetencyi zaspokoienia i inne kieszonkowe pretensye ex quocunque capite mieć mniemaią, aby w terminie likwidacyi na 30 maia Anni futuri o 9 godzinie zrana wyznaczonym, przed deputatem naszym konsyliarzem Regencyi de Zacha w tuteyszey Regencyi osobiście lub per mandatorium legalem stawili się swoie pretensye wraz z dokumentami lub innemi prawnemi dowodami na ktorych takowe gruntuią się Fiszkałowi podali, i sprawy swoiey osobiście lub przez dokładnie informowanego prawną plenipotencyą opatrzonego, i w tuteyszym kraiu sobie obranego pełnomocnika, w ktorey mierze konsyliarze kryminalni Meyer, Werner de Colbe, Heinrices i Justiz kommissarze Sonntag Hoffmann i Schmidt, tym ktorzy tu żadney znaiomości niemaią podaią się, daley popierali i lub pewnemi byli, iż ci ktorzy w wyżey wyrażonym terminie swych pretensyi nie podadzą, albo takowych dokładnie nieokażą daley słuchani nie będą, i nietylko w tych ale też i w kompetencyi na ich mieysce wyznaczyć się mianey upadać będą, i tymże wieczne milczenie nakazane zostanie. Dan w Poczdamie d. 9 Lipca 1799.

J. K. M. Pruss Nowowschodnich Regencya.

Z Strony Magistratu C. K. Miasta Olkusza wiadomość daie się, iż na żądanie Jmć Pana Jacka Molęckiego obywatela Podgorskiego licytacya kamienicy tu w Olkuszu pod Nrem 40 w rynku situowaney od Szl Wawrzenca Szafrańskiego Sł. Piotrowi Ustymowskiemu zprzedaney, na 2416 zł. pol. taxowaney razem z ogrodami, i pustkami do tego należącemi względem długu 700 zł. pol. na tey kamienicy zapisanego sądownie pozwala się.

Magistrat do tey licytacyi trzy termina naznacza, to iest, pierwszy 14go marca, drugi 15go kwietnia, trzeci 15go maia r. b. z tym dokładem, iż ieżeliby wspomniona kamienica za fiskalną cenę lub wyżey na pierwszey lub drugiey licytacyi sprzedana niebyła, na trzecim terminie niżey taxy dana będzie. Więc maiący chęć kupić na wyżey wyrażonych dniach w kancelaryi magistratualney niech się znayduią, i co ofiarowac zechcą, do protokołu podaią.

Jerzy Wanick m. p.
Synayk i tymczasem zastępca Burmistrza.
Michał Fronik R. O.

Z Magistratu C. K. wolnego i gorniczego Miasta Olkusza
Dan dnia 13 Lutego 1800.

C. K, sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Józefowi Rakowskiemu, że bracia Chaudoir u sądow tych, o summę 324 czer. zł. z prowizyą, żałobę na niego podali, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, doprzszali się.

Gdy zaś Sądy te nie maiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuż Józefowi Rakowskiemu adwokata tuteyszego Urbańskiego, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym process ten stosownie do przepisu ustawy sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby dnia 22 marca przysz: roku sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, samby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać musiał.

Jozef de Nikorowicz.
Krauss.
Jan Morak.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 21 Grudnia 1799.
Elsner.

Per Magistratum Cæs. Reg. Civitatis Lublinensis medio præsentis publici Edicti insinuatur. Quod Nimirum Judæus Josiek Itzkowicz Incola Synagogæ Lublinensis, adversus Dnu: Georgium Fridericum Polsch civem Varsaviensem in causa solutionis summæ 2548 fl pol. 11 gr Libellum ad huncce Magistratum porrexerit, opemquæ quo ad id justitia exigit implor verit cum autem magistratus, eidem convento tamquam extra Gran: Regni Varsaviæ degenti hujatem advocatum Dnum: Andream Kozyrski ipsius periculo, & impendio constituerit. Quo eum etiam Lis contestata in conformitate præscripte Jur: Cod: agitabitur atq: etiam terminabitur, ideo is hisce eum in finem admonetur ut ipse pro die 21 martii a. f. 1800 hora 9 mane in loco judicii horsum comparcat vel dicto curatori si que fors habuerit juris adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quempiam mandatarium constituat & huic Magistratui denominet ac pro ordine præscripto, ea juris adhibeat mediaquæ ad sui defensionem efficatia esse

judicaverit ut pote quod secus adversæ fors cunctationis suæ sequelæ sibimet ipsi sibi imputandæ ita enim sanciunt præscriptæ pro C. Reg. Terris Leges. Datum Lublini Die 6 Decembris 1799.

Vrabetz.
Jacobus Lewandowski.
M. Greber.

Ex Consilio Magistratus Cæs Reg Civitatis Lubl.
Cajetanus Konopka, serc.

Per C. R. Forum Nobilium Provinc: Lublinense notum redditur, ad instantiam Mfcæ Marianna Daszkiewiczowa, pupillæ Ludovicæ Daszkiewiczowna matris tutricis creditricis jurevincentis, fine afsumendæ licitationis bonorum Łęczna cum attinentiis in circ. Lublin, Jacentium, & jurevictæ Dnæ Elisabethæ de Branickie Ppifsæ Sapiezyna propriorum, juxta actum detaxationis, per quemlibet prævie in gremiali hujati registratura, vel circa ipsam actum licitationis inspiciendum, ad pretium 2,376,055 fl. p. 10 gr. juditialiter dextatorum, in C.R.Foro hocce subhastationis diem 10 martii ao. 1800 horamq; 10 malut: præfixam haberi, ubi plus offerens admentem §. 436 cod. jud. credita bonis his inhærentia, pro ratha prætii oblati in se recipere tenebitur, siquidem creditores ante stipulatum renuntiationem, crediti solutionem, accipere detrectent. Quare hoc modo etiam omnes Dnæ Elisabethæ de Branickie Ppisæ Sapiesyna in præfatis bonis Łęczna, cum attinetiis hypothecarii creditores pro eodem termino, quin spetialem adcitationem præstolentur juxta aulicum normale dto: 27 augusti 1799 hisce adcitantur, quosecus ii qui se in præfixo termino non sisterent, nec contra emptorem, aut susceptorem ejusmodi boni, nec contra seu ad ipsum bonum jus aliquod se amplius habere, sed suam satisfactionem ex prætio venditionis, aut alia debitricis substantia, quærerae deberæ sciant.

Ig. Pietruski.
Brzozowski.
Reinheim.

Ex Consilio C. R. Fori Nob: Lubl: Gal: Occid:
Die 20. Nov. 1799 Anno.

Nomine Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis Dominæ Theophilæ de Jabłonowskie Principifsæ Sapieha Medio præsentis edicti hisce insinuatur, quod nimirum Dominus Felix Wedorff libellum executorialem puncto summæ 10,000 f. p. ad Forum hocce adversus, eam porrexerit Judiciique opem, quo ad id justitia exigit, imploraverit. Cum autem Forum hocce ob ignotum ejus habitationis locum, vel plane a Cæs. Reg. hæreditariis Terris absentiam ipsi hic loci degentem advocatum Grsum Chylinski ipsius periculo, & impendio, qua Curatorem constituerit, cumquo etiam Lis contestata in conformitate præscripti pro C. R. hæreditariis Terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipsa eum in finem admonetur ut die 18 Martii 1800 aut ipsa compareat vel Curatori dato, si quæ forte haberet Juris sui adminicula tempestive transmittat vel denique alium quempiam Mandatarium constituat Foroque huic denominet & pro ordine proscripto ea Juris adhibeat media, quæ ad sui defensionem maxime efficatia esse judicaverit utpote quod secus adversas fors cunctationis suæ sequelas sibimet ipsi imputandas habebit Ita enim sanciunt præscriptæ pro Cæs. Reg. hæreditariis Terris Leges.

Ig. Pietruski.
Brzozowski.
Reinheim.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis. Datum Lublini die 22 9bris 1799
de Hiltenbraudl.

Pewny przyiaciel niemaiąc żadney wiadomości o Eugeniuszu *Zdanowiczu, gdzieby takowy znaydował się a wiedząc o spadaiącey na niego Sukcefsyi, uprasza każdego ktoby o takowym Eugeniuszu Zdanowiczu miał iaką wiadomość gdzieby się znaydował lub o mieyscu iego przebywania, ażeby iak nayprędzey do kantoru Gazety Krakowskiey zgłosił się.*